

Kiviõli Keemiatööstuse tööstusjäätmete prügila detailplaneeringu lähteseisukohad (LS) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse kohta esitatud ettepanekud		
<u>Esitaja, kuupäev ja kirja nr</u>	<u>Ettepanek</u>	<u>Ettepanekuga arvestamine/mittearvestamine</u>
Terviseamet 29.05.2023 (kiri nr 9.3-1/23/3385-2)	Amet on tutvunud Kiviõli Keemiatööstuse tööstusjäätmete prügila detailplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsusega ning juhib tähelepanu järgnevale: - Planeeringualal asuvate puurkaevude sanitaarkaitsealadel tuleb järgida sanitaarkaitsealadele kehtestatud nõudeid ning vältida põhjavee kvaliteeti halvendavaid tegevusi, kuna see võib omakorda tuua kaasa joogivee kvaliteedi halvenemise. Kui puurkaevud on plaanis likvideerida, siis tuleb järgida keskkonnaministri 09.07.2015 määruses nr 43 „Nõuded salvkaevu konstruktsiooni, puurkaevu või -augu ehitusprojekti ja konstruktsiooni ning lammutamise ja ümberehitamise ehitusprojekti kohta, puurkaevu või -augu projekteerimise, rajamise, kasutusele võtmise, ümberehitamise, lammutamise ja konserveerimise korra ning puurkaevu või -augu asukoha kooskõlastamise, ehitusloa ja kasutusloa taotluste, ehitus- või kasutusteatise, puurimispäeviku, salvkaevu ehitus- või kasutusteatise, puurkaevu või -augu ja salvkaevu andmete Eesti looduse infosüsteemi esitamise korra ning puurkaevu või -augu ja salvkaevu lammutamise teatise vormid“ sätestatud nõudeid. - Atmosfääriõhu kaitse seaduse § 59 kohaselt mürallaika valdaja tagab, et tema mürallaika territooriumilt ei levi normtasel ületavat müra. Seega edaspidisel planeerimisel tuleb arvestada, et ehitusperioodil tekkiv müra ei tohi planeeringuala lähiümbruses olemasolevatel elamu maa-aladel ületada keskkonnaministri 16.12.2016 määrusega nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ kehtestatud mürataseme normatiive. - Ehitusperioodil ja prügila kasutamisel ei tohi kavandatava tegevuse ala (sh teevõrgustik) lähimal asuvates elamutes vibratsioon (nt veoautode liiklemisest) ületada sotsiaalministri 17.05.2002 määruses nr 78 „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni mõõtmise meetodid“ § 3 kehtestatud piirväärtusi.	Teatavaks võetud. Puudub vajadus detailplaneeringu LS ja KSH VTK täiendamiseks.
Maa-amet 30.05.2023 (kiri nr 6-3/22/10625-8)	Edastasite Keskkonnaministeeriumile ja Maa-ametile 22.03.2021 kirjaga nr 6-2/1901-11 arvamuse avaldamiseks Lüganuse Vallavalitsusele kooskõlastamiseks saadetud kehtestatud Uue tuhamäe maa-ala detailplaneeringu muutmise taotluse. Maa-amet nõustus 21.04.2021 kirjaga nr 63/21/5128-5 Uue tuhamäe maa-ala detailplaneeringu muutmise algatamisega ning palusime hoida Maa-ametit kursis planeeringu edasise menetlusega ja edastada valminud lahendus Maa-ametile seisukoha andmiseks.	Selgitus. Lüganuse Vallavalitus teavitas 09.06.2022 kirjaga nr 6-2/1901-8 Maa-ametit Kiviõli Keemiatööstuse tööstusjäätmete prügila detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamisest, mille lisaks olevale Lüganuse Vallavolikogu 22.09.2021 otsusele nr 325 vastavalt Nahapõllu katastriüksust detailplaneeringu alasse ei kaasatud.

	22.03.2021 edastatud kavatsuse kohaselt oli plaanis planeeringualasse kaasata ka Nahapõllu kinnisasi (tunnus 75101:003:0142), mida lähteseisukohtades esitatud planeeringuala kirjelduses ei ole.	
	Planeeringuala kattub osaliselt Eesti põlevkivimaardla Põhja-Kiviõli uuringuvälja maardlaosa (registrikaart nr 30) põlevkivi passiivse reservvaru 9. plokiga. Lähteseisukohtades ning planeeringu KSH väljatöötamise kavatsuses on kattumine maardlaga kirjeldatud. Planeerimisseaduse (edaspidi PlanS) § 127 lõike 1 kohaselt koostatakse detailplaneering koostöös valitsusasutustega, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi detailplaneering käsitleb. PlanS § 133 lõike 1 kohaselt esitatakse detailplaneering kooskõlastamiseks kõnealuse seaduse § 127 lõikes 1 nimetatud asutustele. Maapõueseaduse (edaspidi MaaPS) § 15 lõike 7 kohaselt, kui planeeritaval maa-alal asub maardla või selle osa, kooskõlastatakse detailplaneering PlanS sätestatud korras Keskkonnaministeeriumi või valdkonna eest vastutava ministri volitatud asutusega. Keskkonnaminister on oma 05.03.2019 käskkirjaga nr 1-2/19/198 andnud Maa-ametile volituse kooskõlastada detailplaneeringuid PlanS sätestatud korras, kui planeeritav maa-ala asub maardlal või selle osal. MaaPS § 14 lõike 2 kohaselt võib ministri volitatud asutus lubada maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust üksnes juhul, kui kavandatav tegevus ei halvenda maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda või halvendab maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegevus ei ole püsiva iseloomuga või halvendab maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegemist on ülekaaluka avaliku huviga ehitise, sealhulgas tehnovõrgu, rajatise või ehitusseadustiku tähenduses riigikaitselise ehitise ehitamisega, mille jaoks ei ole mõistlikku alternatiivset asukohta, või tegemist on elektrituruseaduse tähenduses taastuvat energiaallikat kasutava elektrienergia tootmiseadme ja seonduva taristu ehitamisega. Maardlaga kattuv alal on juba olemasolev prügila, mis asub jäätmeoidla maal. Detailplaneeringuga planeeritav laiendatav osa jääb alale, kus ei asu maardlat, seega ei ole alust arvata, et planeeritav lahendus halvendaks maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu osas olemasolevat olukorda. Maa-ametil puuduvad märkused Kiviõli Keemiatööstuse tööstusjäätmete prügila detailplaneeringu läteseisukohtade (Kobras OÜ töö nr 2023-007) ja planeeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse (KSH VTK) (Kobras OÜ töö nr 2023-010) osas. Palume	Teatavaks võetud. Puudub vajadus detailplaneeringu LS ja KSH VTK täiendamiseks.

	edastada valminud planeeringulahendus Maa-ametile seisukoha andmiseks. Juhime tähelepanu, et planeeringualas paiknevad kohaliku geodeetilise võrgu punktid. Vastavalt keskkonnaministri 28.06.2013 määruse nr 50 „Geodeetiliste tööde tegemise ja geodeetilise märgi tähistamise kord, geodeetilise märgi kaitsevööndi ulatus ning kaitsevööndis tegutsemiseks loa taotlemise kord“ § 2 lõikele 1 on kohaliku geodeetilise töö korraldajaks kohalik omavalitsusüksus. Koostöös kohaliku omavalitsusega tuleb lisada planeeringu seletuskirja alas paiknevate geodeetiliste märkide kaitsmise, kontrollmõõtmiste, teisaldamise või likvideerimise menetluse osa. Maa-ameti geodeetiliste punktide andmekogus sisalduvate andmete ajakohastamise eesmärgil palume kohalikul omavalitsusel edastada Maa-ametile teavet ka kohalike võrkude kahjustatud ja hävinud geodeetilistest märkidest informatsiooni esmasel laekumisel.	
Keskkonnaministeerium 31.05.2023 (kiri nr 7-15/23/2088-3)	Detailplaneeringu lähteseisukohtade ptk 8 „Koostöö ja kaasamine“ ning VTK ptk 8.2 „Eeldatavalt mõjutatavad või planeeringust huvituvad isikud ja asutused“ on Keskkonnaministeerium märgitud asutusena, keda kaasatakse planeeringu menetlusse (riigiomandis oleva Sonda tee 17 katastriüksuse valitsejana). Samuti on märgitud kaasatud asutusena Maa-amet (riigiomandis oleva Sonda tee 17 katastriüksuse omaniku volitatud esindaja ja reformimata riigimaa Kivipõllu katastriüksuse esindaja). Anname teada, et detailplaneeringu menetluses on nimetatud katastriüksuste puhul Keskkonnaministeeriumi, kui riigivara valitseja esindaja volitatud asutusena Maa-amet, kes annab seisukoha detailplaneeringu kohta. Selle KSH puhul me ei pea vajalikuks osaleda kaasatud asutusena, sest piisab Keskkonnaameti kui asjakohase asutuse seisukohast.	Teatavaks võetud. Puudub vajadus detailplaneeringu LS ja KSH VTK täiendamiseks. Ettepanekuga arvestatakse detailplaneeringu koostamisel.
Riigimetsa Majandamise Keskus 02.06.2023	RMK ei esita ettepanekuid nimetatud detailplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse kohta. Detailplaneeringusse kaasatud Sonda tee 11, Sonda tee 11a ja Sonda tee 13 katastriüksused ei piirne RMK hallatava maaga.	Teatavaks võetud. Edaspidi Keskkonnaministeeriumit kaasatava asutusena ei arvestata. Selgitus. Detailplaneeringu eesmärgiks on muuta kehtivat Uue tuhamäe maa-ala detailplaneeringu maakasutust ning kaasata planeeringualasse Sonda tee 11, Sonda tee 11a ja Sonda tee 13 kinnistud. Praegu kehtiva Uue tuhamäe maa-ala detailplaneeringu alasse on kaasatud ka Sonda tee 15 (kü tunnus 30901:001:0015) katastriüksus, mis piirneb Sonda metskond 98 (kü tunnus 30901:001:0094) katastriüksusega, ja Sonda tee 19 (kü tunnus 30901:001:0013) katastriüksus, mis piirneb Sonda metskond 6 (kü tunnus 75101:003:0297) katastriüksusega. Riigi kinnisvararegistri andmetel on Sonda

		metskond 98 ja Sonda metskond 6 katastriüksuse valitseja Keskkonnaministeerium ja volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus. Lüganuse Vallavalitsus on RMK-d 02.06.2023 laekunud kirja järel detailplaneeringu alasse kuuluvatest katastriüksustest täiendavalt teavitanud. RMK ei esitanud ettepanekuid detailplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse kohta.
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet 05.06.2023 (kiri nr 16-6/21-14622-012)	TTJA tutvus esitatud materjalidega ning edastab järgmised ettepanekud: 1. Vastavalt Ehs §73-le tuleb raudtee kaitsevööndis ehitamiseks taotleda luba nii raudteevaldajalt kui ka Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametilt (TTJA). Loa taotlemiseks TTJA-lt palume vähemalt 30 päeva enne tööde algust saata aadressile info@ttja.ee raudteevaldaja kirjalik nõusolek, projekti seletuskiri ning asendiplaan. 2. Raudtee kaitsevööndis tehtavate tööde käigus ei tohi rikkuda majandus- ja taristuministri 09.11.2020 määrmes nr 71 „Raudtee tehnokasutuseeskiri“ viidatud raudtee ehitusgabariidi nõudeid. Ehitusgabariit on rööbastee teljega risti oleval tasandil kujutatud piirjoon, millest sissepoole ei tohi ulatuda ükski ehitise või seadme osa (erandiks võivad olla seadmed, mis on ette nähtud vahetuks koostööks raudteeveeremiga). Raudtee kaitsevööndis ehitise ehitamisel tuleb arvestada raudteeveeremist tulenevate mõjudega, sh võimaliku vibratsiooniga. 3. Raudtee kaitsevööndis on keelatud ohustada liiklust ja takistada nähtavust raudteel.	Teatavaks võetud. Puudub vajadus detailplaneeringu LS ja KSH VTK täiendamiseks. Ettepanekutega arvestatakse detailplaneeringu koostamisel.
Päästeamet 08.06.2023 (kiri nr 7.2-3.3/3337-2)	Päästeameti Ida päästekomando tutvus esitatud materjalidega ning ei oma vastuväiteid ega ka ettepanekuid.	Teatavaks võetud. Puudub vajadus detailplaneeringu LS ja KSH VTK täiendamiseks.
Keskkonnaamet 13.06.2023 (kiri nr 6-5/23/10028-2)	Juhime tähelepanu, et KSH väljatöötamise kavatsuses (lk 35 ja lk 36) tuleb parandada keskkonnaloa numbrit, mille alusel teostatakse pinnavee seire. Pinnavee seire teostatakse keskkonnaloa nr KMIN-105 alusel, mitte keskkonnakompleksloa nr L.KKL.IV-171223 alusel. Keskkonnaametil puuduvad täiendavad ettepanekud detailplaneeringu lähteseisukohtadele ning selle KSH väljatöötamise kavatsusele.	Selgitus. KKT Oil OÜ keskkonnakompleksloas nr L.KKL.IV-171223 on määratud jäätmeäitluskoha seirenõuded (loa tabel J8). Pinnaveeseire toimub kahes seirepunktis: Uuemõisa oja prügilast ülesvoolu (X=6583354; Y=665996) ja Uuemõisa oja prügilast allavoolu (X=6585310; Y=667100) (KOTKAS, 15.06.2023). Seirepunktid langevad üldiselt kokku KKT Oil OÜ keskkonnaloas nr KMIN-105 määratud põlevkivikarjääri pinnavee seirepunktidega: Uuemõisa oja, karjäärivee suubumise kohast ülesvoolu (X=6583315, Y=665996) ja Uuemõisa oja, karjäärivee suubumise kohast allavoolu enne oja suubumist Erra jõkke (X=6585310, Y=667100) (KOTKAS, 15.06.2023).

		KSH VTK dokumenti täpsustatakse eelpool esitatud infoga.
Kaitseministeerium 15.06.2023 (kiri nr 12-1/23/1830)	Kaitseministeerium on tutvunud Kiviõli Keemiatööstuse tööstusjäätmete prügilala detailplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsusega ning esitab järgmised ettepanekud:	
	Palume mõlemasse dokumenti lisada asutuste, kellega tehakse koostööd, nimekirja ka Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus. Vastavalt Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määrus nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused“ 1 § 3 punkti 10 alusel teeb planeerimisalase tegevuse korraldaja koostööd ja kooskõlastab planeeringu Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusega muu hulgas, kui planeeringuga kavandatakse üle 28 m kõrgust ehitist.	Ettepanekuga arvestatakse. Detailplaneeringu LS ja KSH VTK täiendatakse. Dokumendid saadeti ettepanekute küsimiseks Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusele Lüganuse Vallavalitsuse 20.06.2023 kirjaga nr 6-2/1901-23.
	Kui detailplaneeringuga soovitakse planeeringualal olemasoleva tuhamäe kõrgust (135 m absoluutkõrguses) muuta kõrgemaks või rajada uus tuhamägi, mis on kõrgem kui olemasolev tuhamägi, siis palume lisada detailplaneeringusse tingimused. Eelkõige, et olemasolevat tuhamäge võib rajada kõrgemaks või rajada uus tuhamägi, mis on olemasolevast kõrgem alles siis, kui on täielikult rakendunud kõrguspiiranguga seotud riigikaitseelased kompensatsioonimeetmed. Eeldatavalt toimub see 2025. a alguses.	Teatavaks võetud. Puudub vajadus detailplaneeringu LS ja KSH VTK täiendamiseks. Ettepanekuga arvestatakse detailplaneeringu koostamisel.
Rahandusministeerium 16.06.2023 (kiri nr 15-3/3504-2)	Tutvunud esitatud materjalidega, märgime järgmist.	
	- Ida- Viru maakonnaplaneeringu (kehtestatud Ida-Viru maavanema 28.12.2016 korraldusega nr 1-1/2016/278, täiendatud 08.02.2017 korraldusega nr 1-1/2017/25) kohaselt jääb detailplaneeringu ala osaliselt rohevõrgustiku alale (kaart „Ruumilised väärtused“) ning planeeritava ala põhjaosa jääb peamise tööstus ja logistika alale (kaart „Tehnilised võrgustikud“). Rohevõrgustiku eesmärgiks on Ida-Virumaale iseloomulike ökosüsteemide ja liikide säilimise tagamine; looduslike, poollooduslike jt väärtuslike ökosüsteemide kaitsmise tagamine ning säästlikkuse printsiibi jälgimine looduskasutusel. Rohevõrgustiku moodustamisel on lähtutud loodusliku ja bioloogilise mitmekesisuse säilimise vajadustest ning võrgustiku funktsioneerimise eeldustest. Palume järgida maakonnaplaneeringus määratletud tingimusi rohevõrgustiku aladel, mis üldistatult lähtuvad põhimõttest, et arendustegevus ei tohi ohustada rohevõrgustiku toimimist, sh läbi lõigata tugialasid või rohekoridore. Palume detailplaneeringus arvestada maakonnaplaneeringus sisalduvate põhimõtete ja tingimustega. - Detailplaneeringu ala paikneb (osaliselt) rohelise võrgustiku alal. Seoses eeltooduga palume silmas pidada järgmist. Riigikohus on 23.03.2023 lahendis 3-21-125 tõdenud, et kõrgema tasandi	Ettepanekuga ei arvestata. Maakonnaplaneeringus on antud suunised rohelise võrgustiku tingimuste seadmiseks üldplaneeringute koostamisel. Detailplaneeringu koostamisel on asjakohane lähtuda üldplaneeringuga antavatest suunistest. Kehtiva Kiviõli linna üldplaneeringu järgne roheline võrgustik kattub detailplaneeringu alal maakonnaplaneeringu järgse rohelise võrgustikuga. Üldplaneering on koostatud enne maakonnaplaneeringut, rohelise võrgustiku käsitus üldplaneeringus ei lähtu maakonnaplaneeringu suunistest. Üldplaneeringu ja ühtlasi maakonnaplaneeringu järgne rohevõrgustiku ala kattub detailplaneeringualal ohtlike jäätmete käitlusmaa (OJp) juhtfunktsiooniga alaga ning tegemist on seega konfliktsete (vastuoluliste) maakasutuse eesmärkidega. <u>KSH VTK (ptk 4 ja 6) täiendatakse, tuues välja Kiviõli linna üldplaneeringu rohelise võrgustiku ulatus ja seotud tingimused.</u> Kiviõli linna üldplaneeringu seletuskirja kohaselt on suuremad metsaga kaetud alad määratletud rohevõrgustiku alana, kus kasvav väärtuslik puittaimestik säilitatakse, kuna

	planeeringuga terviklikult kujundatud rohevõrgustiku tõhusust ei tohi ohtu seada selle tükikhaaval muutmisega detailplaneeringu tasandi. Rohevõrgustiku toimimise ebasoodsaks mõjutamiseks üksnes lokaalselt (ehk siis detailplaneeringuga) tuleb kohalikul omavalitsusel näidata, millised muud olulised huvid selle mõju üles kaaluvad. Seejuures ei saa kaalukaks pidada kinnistuomaniku erahuvi kinnistu tulusaks arendamiseks, kui maa kasutust piiravad juba enne kinnistu omandamist kehtinud kõrgema astme planeeringud. Seega juhul, kui tegevust kavandatakse rohevõrgustikku, tuleb omavalitsusel hinnata ja põhjendada nii konkreetse detailplaneeringuga kaasnevat mõju rohevõrgustiku toimimisele kui ka koosmõjus juba varem kehtestatud detailplaneeringutega, mis rohevõrgustikku mõjutavad.	mets omab olulist tähtsust ökoloogilistes protsessides. Samuti täidab mets teede ja raudtee äärsetel aladel kaitsehaljastuse eesmärki. Detailplaneeringu alale jääval rohelise võrgustiku osal on hõreda ja madala puittaimestikuga ala ja rohumaad, tegemist ei ole väärtusliku puittaimestikuga, mis peaks Kiviõli linna üldplaneeringu järgi rohelises võrgustikus kuuluma säilitamisele ja oleks rohelise võrgustiku toimimise seisukohalt kõrge väärtusega. Käesoleva KSH VTK koostaja soovib tähelepanu pöörata asjaolule, et olemasoleva KKT prügila alal määratud maakasutuse juhtotstarve (ohtlike jäätmete käitluse maa-ala) ja samale alale määratud rohekoridor on vastuolulise iseloomuga alad. Teisisõnu – üldplaneeringuga planeeringuala kesk- ja lääneosas lubatud otstarve, mis lubab alal tegeleda jäätmekäitlusega, ei toeta samal ajal samal alal rohevõrgustiku toimimist ja funktsioneerimist. Koostatav Lüganuse valla üldplaneering on vastu võetud Lüganuse Vallavolikogu 22.12.2022 nr 87 otsusega. Üldplaneeringuga on täpsustatud maakonnaplaneeringus määratud rohelise võrgustiku piire ja kasutamistingimusi. Vastuvõetud ja avalikustamised läbinud üldplaneeringuga on korrigeeritud maakonnaplaneeringuga (ja kehtiva üldplaneeringuga) määratud rohevõrgustiku piire, arvestades seejuures määratud maakasutuse juhtotstarvetega – detailplaneeringu ala, kuhu on määratud jäätmekäitluse maa-ala, ei asu rohevõrgustiku ala. Rohekoridor piirneb detailplaneeringualaga läänes. Üldplaneeringu kooskõlastamise ja arvamuse andmise käigus ning avaliku väljapaneku (sh pärast vastuvõtmist aset leidnud avaliku väljapaneku) jooksul esitatud ettepanekutest ei nähtu ja omavalitsuse nägemusest ei tulene, et üldplaneeringu rohelise võrgustiku paiknemise täpsustamine detailplaneeringu alal vajaks täiendavat kaalumist ning võiks olla vajadust lahenduse muutmiseks enne üldplaneeringu kehtestamist. Ettepanekute küsimisele saadetud KSH VTK-s oli toodud välja detailplaneeringu ala osaline kattuvus maakonnaplaneeringu rohelise võrgustiku alaga. Mõju rohelisele võrgustikule oli kirjeldatud, tuues välja ka maakonnaplaneeringu rohelise võrgustiku alal toimuvate
--	--	---

		tegevuste võimalik mõju. <u>KSH VTK-s (ptk 6) täpsustatakse selguse huvides maakonnaplaneeringu ja kehtiva Kiviõli linna üldplaneeringu kohase rohelise võrgustiku alal toimuvate tegevuste võimalikku mõju.</u> Kuna koostatav Lüganuse valla üldplaneering on vastu võetud ja vallal puudub info lahenduse muutmise vajaduse kohta, on detailplaneeringu koostamisel asjakohane eelkõige lähtuda täpsustatud rohelise võrgustiku ulatusest ning varasemalt laiemal alal määratud rohelise võrgustiku mõju täpsem käsitlemine KSH VTK-s ega aruandes ei ole vajalik.
	3. Detailplaneeringu algatamise otsuses ega lähteseisukohtades ei ole põhjendatud kehtiva Kiviõli linna üldplaneeringu muutmise vajadust. Koostatavas Lüganuse valla üldplaneeringus (vastu võetud Lüganuse Vallavolikogu poolt 22.12.2022 otsusega nr 87) on detailplaneeringu ala määratud jäätmekäitluse maaks, kuid kuna üldplaneering ei ole veel kehtestatud tuleb koostatava detailplaneeringu koosseisus kehtiva üldplaneeringu muutmist põhjendada ja muudatuse ettepanek kajastada. Planeerimisseaduse (PlanS) § 42 lõige 7 sätestab, et kui detailplaneering sisaldab kehtestatud üldplaneeringu põhilahenduse muutmise ettepanekut, kuulub detailplaneeringu koosseisu üldplaneeringu teksti ja jooniste vastava osa muudatuse ettepanek. Kui detailplaneeringu menetluse jooksul kehtestatakse Lüganuse valla üldplaneering, siis tuleb arvestada, et detailplaneeringu kehtestamisel peab see olema kooskõlas üldplaneeringuga.	Ettepanekuga arvestatakse. • Detailplaneeringu LS-s (ptk 2) täpsustatakse teksti detailplaneeringu ja üldplaneeringu kooskõla kohta. • Viitatakse, et planeerimisseaduse § 42 lõige 7 sätestab, et kui detailplaneering sisaldab kehtestatud üldplaneeringu põhilahenduse muutmise ettepanekut, kuulub detailplaneeringu koosseisu üldplaneeringu teksti ja jooniste vastava osa muudatuse ettepanek. Detailplaneeringuga tehakse vajadusel ettepanek üldplaneeringuga määratud maakasutuse juhtotstarbe muutmiseks. Kui detailplaneeringu menetluse ajal jääb kehtivaks Kiviõli linna üldplaneering, siis on vajalik maakasutuse juhtotstarbe muutmise ettepaneku tegemine. Koostatava (vastuvõetud 22.12.2022) Lüganuse valla üldplaneeringuga määratud maakasutuse juhtotstarbe võimaldab prügila rajamist. Kui detailplaneeringu menetluse jooksul kehtestatakse uus Lüganuse valla üldplaneering, ei ole maakasutuse juhtotstarbe muutmine vajalik. KSH VTK (ptk 4) täpsustatakse eelpool esitatud selgitustega maakasutuse juhtotstarbe muutmise ettepaneku tegemise kohta.
	4. 13.01.2022 jõustusid PlanS-s muudatused, mille alusel asendati seni kasutuses olnud mõiste „KSH väljatöötamise kavatsus“ mõistega „KSH programm“. Detailplaneering algatati 22.09.2021 ehk enne eelnimetatud muudatuste jõustumist. Arvestades, et planeering kehtestatakse haldusaktiga, mis peab kehtestamisel vastama kehtivale õigusele, samuti lähtudes asjaolust, et KSH väljatöötamiskavatsuse ja KSH programmi puhul on tegemist	Ettepanekuga arvestatakse. KSH VTK-sse (ptk 1.2) lisatakse selgitus.

	samasisulise instrumendiga, teeme ettepaneku seletuskirjas välja tuua, et KSH VTK all on mõeldud KSH programmi täna kehtiva PlanS mõistes.	
5.	Maa-ameti planeeringute kaardikihi andmetel on detailplaneeringu ala hõlmatud Uus-Kiviõli kaevanduse tehnilise taristu objektide teemaplaneeringu koosseisu (kehtestatud Lüganuse Vallavolikogu 23.04.2020 otsusega nr 252). Kuna nimetatud teemaplaneeringut ning sellest tulenevaid võimalikke kitsendusi ei ole esitatud materjalides käsitletud, palume seda käsitleda.	Selgitus. Maa-ameti planeeringute kaardikihil on planeeringualana märgitud üldplaneeringu teemaplaneeringu põhijoonise ulatusse jääv Lüganuse valla territoorium. Teemaplaneeringu seletuskirja kohaselt hõlmab planeeringuala Lüganuse valla keskosas territooriumit, mis võimaldab täita teemaplaneeringu eesmärgid. Seletuskirja skeemil 1 on näidatud indikatiivne planeeringuala piir, mille kohaselt ei ole Kiviõli linn (sh detailplaneeringu ala) teemaplaneeringu alasse kaasatud. Teemaplaneeringu põhijoonise ala hõlmab ka detailplaneeringu ala, planeeringuala piiri joonisel märgitud ei ole, kuid detailplaneeringu alal teemaplaneeringuga tegevusi ei kavandata. KSH VTK (ptk 4) täpsustatakse eelpool esitatud infoga.
6.	Detailplaneeringu lähteseisukohtades ning KSH VTK-s ei ole kirjeldatud kas ning milliseid uuringuid kavandatakse läbi viia. PlanS § 6 p 12 kohaselt antakse planeeringu lähteseisukohtades ülevaade planeeringu koostamiseks vajalike uuringute tegemisest.	Ettepanekuga arvestatakse. DP LS (ptk 8) ja KSH VTK (ptk 8.2) täiendatakse. Praeguse teabe põhjal on olemasolevad alusdokumendid ja info piisav detailplaneeringu koostamiseks ja KSH läbiviimiseks ning täiendavate uuringute läbiviimine ei ole vajalik.
7.	7.1 Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määruse nr 133 "Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute koostööalastamise alused" (edaspidi VV määrus nr 133) § 3 p 3 kohaselt tuleb Keskkonnaministeeriumiga või valdkonna eest vastutava ministri volitatud asutusega teha koostööd ning koostööalastada planeering mh juhul kui planeeringualal asub keskkonnaregistri maardlate nimistus olev maardla või selle osa (DP edelaosa paikneb Põhja-Kiviõli uuringuvälja põlevkivi passiivse reservvaru 9. blokil). Nimetatud asjaolu ei ole põhjendusena välja toodud, vaid viidatud on ainult sellele, et Keskkonnaministeerium on Sonda tee 17 katastriüksuse valitseja. Märgime, et kuigi Keskkonnaministeerium on Sonda tee 17 katastriüksuse valitsejaks, ei muuda see määruuses toodud kohustust koostööalastada planeering Maa-ameti kui Keskkonnaministeeriumi volitatud asutusega.	Selgitus. Ettepanekute küsimisele saadetud dokumentides oli kaasatavana ära nimetatud Maa-amet ning põhjendatud muu hulgas, et Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määruse nr 133 § 3 punktist 3 ja keskkonnaministri 02.05.2016 määruse nr 7 „Maa-ameti põhimäärus“ § 11 punktist 5 tulenevalt koostööalastatakse planeering Maa-ametiga, kui planeeringualal asub maavarade registris olev maardla osa. Seoses allpool toodud ettepanekuga täpsustatakse dokumente, tuues eraldi välja Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määrusest nr 133 tulenevad koostöö tegijad, sh Maa-amet. Lisatakse põhjendus, viidates Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määruse nr 133 § 3 punktile 3 ja keskkonnaministri 02.05.2016 määruse nr 7 „Maa-ameti põhimäärus“ § 11 punktile 5.

	7.2 VV määruse nr 133 § 3 p 1 kohaselt tuleb Kaitseministeeriumiga teha koostööd ning kooskõlastada planeering kui planeeringuga kavandatakse tuulegeneraatorit, tuuleparki või kui planeeringu elluviimine võib kaasa tuua riigikaitse ehitise tööväime vähenemise. Kuigi antud asjaolule on viidatud, ei selgu kas kavandatud ehitise võib tuua kaasa riigikaitse ehitise tööväime vähenemise.	Selgitus. Kaitseministri 26.06.2015 määruse nr 16 „Riigikaitse ehitise tööväime kriteeriumid, piirangute ruumiline ulatus ja andmed riigikaitse ehitise tööväime mõjutavate ehitiste kohta“ § 4 kohaselt ei tohi ehitiste püstitamine või olemasoleva ehitise laiendamine või ümberehitamine vähendada radari tööväime ning radari piiranguvööndi ruumilist ulatust selgitatakse kavandatava ehitise püstitamise või olemasoleva ehitise laiendamise või ümberehitamisega seotud isikule tema põhjendatud huvi korral asjakohase menetluse käigus. Kaitseministeeriumiga tehakse koostööd, et selgitada välja, kas kavandatav tegevus võib mõjutada radarite tööväime. DP LS (ptk 8) ja KSH VTK (ptk 8.2) täpsustatakse eelpool esitatud selgitusega. Kaitseministeerium on 15.06.2023 kirjas nr 12-1/23/1830 esitanud tingimuse, millega arvestatakse detailplaneeringu koostamisel: „Kui detailplaneeringuga soovitakse planeeringualal olemasoleva tuhamäe kõrgust (135 m absoluutkõrguses) muuta kõrgemaks või rajada uus tuhamägi, mis on kõrgem kui olemasolev tuhamägi, siis palume lisada detailplaneeringusse tingimused. Elkoige, et olemasolevat tuhamäge võib rajada kõrgemaks või rajada uus tuhamägi, mis on olemasolevast kõrgem alles siis, kui on täielikult rakendunud kõrguspiiranguga seotud riigikaitse kompensatsioonimeetmed. Eeldatavalt toimub see 2025. a alguses.“
	7.3 Lisaks on toodud Kaitseministeeriumiga koostöö vajadus tulenevalt planeeringualal paiknevast pommivarjendist. Kõnealune Kaitseministeeriumi kaasamise alus ei tulene VV määrusest nr 133. Samuti märgime, et Päästeametiga kooskõlastamise põhjenduse osas on samuti välja toodud, et planeeringualal asub pommivarjend, mille säilitamise vajadus kooskõlastatakse Päästeametiga. Juhul kui selles osas lähtutakse kooskõlastuse vajaduse määramisel nimetatud määruse § 2 lõikest 3, palume see välja tuua sh lisada selgitus koostöö ja kooskõlastamise aluseks oleva küsimuse asjakohasust ning kuulumist vastava asutuse valitsemisalas või tegevusvaldkonda. Palume hinnata kas see on asjakohane põhjendus mõlema nimetatud asutuse osas.	Ettepanekuga arvestatakse. DP LS (ptk 8) ja KSH VTK (ptk 8.2) teksti täpsustatakse. Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määrusest nr 133 ei tulene vajadust teha koostööd ja kooskõlastada pommivarjendi säilitamise vajadus Kaitseministeeriumi ja Päästeametiga. Seoses allpool toodud ettepanekuga täpsustatakse dokumente, tuues eraldi välja Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määrusest nr 133 tulenevad koostöö tegijad. Täiendavalt kaasatavate isikute ja asutuste juures tuuakse välja, et Kaitseministeeriumi ja Päästeametiga konsulteeritakse täiendavalt pommivarjendi säilitamise vajaduse osas.

	7.4 VV määruse nr 133 § 3 p 4 kohaselt tuleb Transpordiametiga teha koostööd ning kooskõlastada planeering mh juhul kui planeeringuga kavandatakse üle 45 m kõrguse ehitise püstitamist. Samuti tuleb kaasata Transpordiametit kui planeeringuala külgneb riigiteega või kui planeeringuga kavandatakse tegevusi riigitee kaitsevööndis. Planeeringuga kavandatakse vähemalt 45 m kõrguse ehitise püstitamist, planeeringuala piirneb riigi kõrvalmaanteega nr 17120 „Sämi-Sonda-Kiviõli“ ning planeeringualasse arvatud Sonda tee 15 katastriüksusele ulatub vähesel määral nimetatud riigitee kaitsevöönd. Palume lisada Transpordiamet asutuste nimekirja, kellega tuleb teha koostööd.	Ettepanekuga arvestatakse. Detailplaneeringu DP LS (ptk 8) ja KSH VTK (ptk 8.2) täiendatakse. Dokumendid saadeti Transpordiametile ettepanekute küsimiseks Lüganuse Vallavalitsuse 16.05.2023 kirjaga nr 6-2/1901-11. Transpordiamet vastas ettepanekute küsimisele 18.06.2023 kirjaga 7.2-2/23/13040-4.
	7.5 VV määruse nr 133 § 3 p 10¹ kohaselt tuleb Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusega teha koostööd ning kooskõlastada planeering mh juhul kui planeeringuga kavandatakse üle 28 m kõrgust ehitist. Planeeringuga kavandatava ehitise kõrgus ületab 28 m. Palume Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus lisada asutuste nimekirja, kellega tuleb teha koostööd.	Ettepanekuga arvestatakse. Detailplaneeringu DP LS (ptk 8) ja KSH VTK (ptk 8.2) täiendatakse. Dokumendid saadeti ettepanekute küsimiseks Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusele Lüganuse Vallavalitsuse 20.06.2023 kirjaga nr 6-2/1901-23.
	7.6 VV määruse nr 133 § 3 p 11 kohaselt tuleb Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametiga teha koostööd ning kooskõlastada planeering mh juhul kui planeeringuala on raudtee kaitsevööndis (planeeringualale ulatub raudtee kaitsevöönd ulatusega 30 m). Palume Tarbijakaitse- ja Tehnilise Järelevalve Ametit lisada asutuste nimekirja, kellega tuleb teha koostööd.	Ettepanekuga arvestatakse. Detailplaneeringu DP LS (ptk 8) ja KSH VTK (ptk 8.2) täiendatakse. Dokumendid saadeti Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile ettepanekute küsimiseks Lüganuse Vallavalitsuse 16.05.2023 kirjaga nr 6-2/1901-11. Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet vastas ettepanekute küsimisele 05.06.2023 kirjaga nr 16-6/21-14622-012.
	7.7 Selgitame, et planeerimisseaduses sätestatud põhimõtte kohaselt annavad koostöötegitjad üldplaneeringule kooskõlastuse (PlanS § 85), mis kohalikule omavalitsusele on planeeringu koostamisel siduv, kaasatavad isikud esitavad detailplaneeringu ja KSH aruande eelnõu kohta arvamuse, millega arvestamine ei ole alati kohustuslik, kuid arvestamata jätmine peab olema sisuliselt põhjendatud. Selguse huvides soovitame detailplaneeringu lähteseisukohtades ja KSH VTK-s eristada koostöö tegijad ning kaasatavad isikud ja asutused.	Ettepanekuga arvestatakse. Detailplaneeringu DP LS (ptk 8) ja KSH VTK (ptk 8.2) täpsustatakse, tuues eraldi välja Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määrusest nr 133 tulenevad koostöö tegijad.
	8. Juhime tähelepanu, et KSH käsiraamatu ptk 18 kohaselt, millele on viidatud KSH VTK ptk 7 „Kasutatav meetoodika“ all, tuleb baasstsenaariumit (nn 0-alternatiivi) alati kaaluda, et paremini mõista teiste alternatiivide plusse ja miinuseid. Kui null-alternatiiv on õigusaktiga vastuolus, siis null-alternatiivi analüüsimine ja teistega võrdlemine ei ole mõistlik. KSH VTK ptk 3.2.1	Selgitus. KSH käsiraamatu ptk-s 18 on välja toodud kriteeriumid, millele vastavuse korral on tegemist reaalselt alternatiividega. „<i>Valitud alternatiivid peavad vastama allpool esitatud kriteeriumidele, et need oleksid reaalsed:</i>“ • <u>vastama eesmärgile;</u>

	„Alternatiivid“ kohaselt ei käsitleta 0-alternatiivi reaalse võrreldava alternatiivina, sest olemasoleva prügila maht on ammendumas, mistõttu prügila laienduse planeerimine on ettevõtte tegevuse jätkamiseks möödapääsmatu. Antud põhjendus ei ole aga kooskõlas KSH käsiraamatus viidatuga, mille kohaselt ei ole 0-alternatiivi analüüsimine mõistlik juhul kui see on õigusaktidega vastuolus. Ettevõtte tegevuse jätkamise möödapääsmatus ei ole Rahandusministeeriumile teadaolevalt asjaoluks, mis tuleneb õigusaktidest. Eelnevale toetudes peame mõistlikuks KSH-s käsitleda ka 0-alternatiivi, sest KSH ülesandeks on strateegiliste valikutega kaasneva keskkonnamõju osas otsustajale teabe andmine. Juhul kui Lüganuse Vallavalitsus leiab jätkuvalt, et 0-alternatiivi hindamine ei ole asjakohane, palume seda põhjalikumalt selgitada. • <i>olema vastavuses õigusaktidega;</i> • <i>ei tohi kaasa tuua vastuvõetamatut keskkonnamõju</i> • <i>olema majanduslikult teostatavad;</i> • <i>olema tehniliselt teostatavad;</i> • <i>vastama parimale võimalikule tehnikale;</i> • <u><i>arendaja peab olema nõus alternatiivi reaalselt ellu viima.</i></u> KSH käsiraamatus on alternatiivide määratlemise osas välja toodud ka järgmist: „Alternatiivide väljatöötamist ei saa pidada vaid KSH eksperdirühma tööks. Selleks, et alternatiivid oleksid reaalsuses teostatavad, on reeglina vajalik ka SPD koostamise korraldaja ja koostaja osalemine alternatiivide määratlemises. Nii saavutatakse alternatiivid, mille võrdlevast analüüsist on otsustajale kasu ning mis ühtlasi on reaalsed lahendusvariandid ehk tehniliselt ja finantsiliselt elluviidavad, aga ka sotsiaalselt vastuvõetavad.“ KSH käsiraamatu kohaselt võivad alternatiivid olla reaalsed või ka ebareaalsed ning alternatiivide valik ja nende reaalne elluviidavus peab olema esitatud lõplikult KSH aruandes. Olemasoleva KKT prügila maht on ammendumas, seega on ettevõtte tegevuse jätkamiseks möödapääsmatu ladestamisvõimaluse leidmine. Alternatiivide võrdlevast analüüsist on otsustajale enam kasu, kui lahendusvariandid on reaalsed ehk tehniliselt ja finantsiliselt elluviidavad, aga ka sotsiaalselt vastuvõetavad. Arendaja jaoks on majanduslikke, sotsiaalseid ja ka keskkonnamõjusid arvestades, prügila laienduse planeerimine (mitte uude asukohta prügila kavandamine) selgelt kõige mõistlikumaks variandiks ja seega ka ainukeseks reaalseks alternatiiviks. KSH koostaja leiab, et eeltoodud KSH käsiraamatud väljavõtetest lähtudes on protsessi selguse, optimaalse töömahu ja suurima kasu huvides mõistlik KSH VTK-s ja KSH aruandes vältida ebareaalsete alternatiivide (sh 0-alternatiivi) käsitlemist võrreldava alternatiivina. KSH käsiraamatus on selgitatud 0-alternatiivi kasutamist: „Strateegilises planeerimises on enam levinud mõiste baasstsenaarium ehk nullstsenaarium (business-as-usual, BAU). Baasstsenaariumiga tähistatakse sellist strateegilist valikut, mille puhul võrreldes senise olukorraga uusi
--	---

		<i>muudatusi ette ei nähta, jätkatakse nii nagu seni on kokku lepitud“.</i> Seni kokku lepitu on konkreetsel juhul väljendatud olemasolevate keskkonnalubadega, mille alusel ettevõtte tegevus toimub. KKT maavara kaevandamine toimub Põhja-Kiviõli põlevkivikarjääris kaevandamisloa nr KMIN-045 (kehtivusaeg 06.09.2003 - 18.07.2028) alusel ja Põhja-Kiviõli II põlevkivikarjääris kaevandamisloa nr KMIN-105 (kehtivusaeg 23.05.2023 - 27.01.2036) alusel. Tootmistegevus toimub KKT Oil OÜ keskkonnakompleksloa nr L.KKL.IV-171223 alusel (kehtivusaeg 31.12.2007–...). Kompleksloa L.KKL.IV-171223 tabeli T10 käsitleb tegevusi käitise sulgemise korral. Loa kohaselt senise tegevuse lõpetamist ei kavatseta, kuid käitise sulgemise korral esitatakse loa andjale eelnevalt sellekohane tegevuskava. Kliimapolitiikast tulenevate põlevkivitööstuses toimuvate arengute tõttu ei pruugi sektori tootmismahud olla pikalt ette prognoositavad, kuid ei ole selge, et põlevkivitööstuse tegevus täielikult lõppeks või millised muutused täpsemalt toimuvad. Kehtivate keskkonnakaitsealuste põhjal võib eeldada ettevõtte tegevuse jätkumist 2036. aastani või kaevandusmahtude ammendumiseni. Seni kokku lepitu tähendab seega tootmistegevuse, sh jäätmetekke ja jäätmete käitlemise vajaduse jätkumist selle ajani. Olemasoleva KKT prügila mahu ammendumise järel on seega ka baasstsenaariumi korral vajadus jäätmete ladestamise võimaluse leidmiseks. KeHJS-s on esitatud nõuded KSH programmile (detailplaneeringu algamise ajal kehtinud redaktsiooni kohaselt KSH väljatöötamise kavatsus) ja aruandele, kuid ei esitata nõuet 0-alternatiivi käsitlemiseks alternatiivide võrdluses. Küll aga peab KeHJS § 40 lg 3 p 3 kohaselt KSH aruanne sisaldama eeldatavalt oluliselt mõjutatava keskkonna kirjeldust strateegilise planeerimisdokumendi koostamise ajal ja alternatiivsete arengustsenaariumide elluviimise korral, sealhulgas alternatiivide võrdlust ja tõenäolist arengut juhul, kui strateegilist planeerimisdokumenti ellu ei viida. Tihti vastab viimane baasstsenaariumi rakendumisele. Konkreetsel juhul jätkub eeltoodud arutluse põhjal ka baasstsenaariumi korral
--	--	---

		tootmine, sh jäätmete ja jäätmete käitlemine. Kui strateegilist planeerimisdokumenti ellu ei viida ja prügilalaaiendust ei rajata, on siiski vajadus jäätmete ladestamiseks kuskil mujal. KSH aruandes kirjeldatakse tõenäolist arengut juhul, prügilalaaiendust planeeringualale ei rajata ja jätkub ladestamine kuni olemasoleva KKT prügilamahu ammendumiseni. Tegemist on fooniga, mille suhtes prognoositakse ja hinnatakse kavandatava tegevuse poolt esile kutsutud mõjusid. Igasugune jäätmete ladestamine avaldab keskkonnale rohkem mõju kui mitte ladestamine, seega ei ole mõistlik fooni kujutavat olukorda käsitleda võrreldava alternatiivina. Võrdluse tulemusena oleks ilmselgelt eelistatud mitteladestamine ka juhul, kui kavandatava tegevusega kaasnev keskkonnamõju on tagasihoidlik. KSH aruande koostamisel arvestatakse samas igal juhul, et kavandatava tegevuse elluviimine on võimalik ainult siis, kui olulised negatiivsed keskkonnamõjud on leevendatavad. KSH VTK-sse (ptk 3.2.1) lisatakse lühendatud selgitus.
	9. Palume KSH VTK ptk-s 3.2.1 üheselt arusaadavalt välja tuua, mis alternatiive prügilaraajamisel KSH raames täpsemal hindama hakatakse. Rajamise ja kasutamise osas on kirjeldatud praegu kasutatava ladestamise tehnoloogiat ning uuritud tahke soojuskandja meetodil tekkiva tuha kuivladestamise tehnoloogiat. Samuti on kirjeldatud, et arvestatakse võimalusega rajada ning võtta alad kasutusele etappide kaupa. Teeme ettepaneku teha alternatiivide kohta eraldi tabel, kus on välja toodud rajamise ja tegevuse lõpetamise alternatiivid (ning vajadusel 0-alternatiiv, mille temaatikat on selgitatud eelmises punktis).	Selgitus. KSH VTK (ptk 3.2.1) täpsustatakse, tuues peatüki struktuuri ja esile tõstetud lausetega välja, et KSH raames ei võrrelda asukoha ja ladestusmahu alternatiive ega ladestamise tehnoloogilisi alternatiive. KSH aruandes käsitletakse võrreldavate alternatiividena vaid olemasoleva ja kavandatava prügilalaaienduse sulgemise konstruktsioonilisi lahendusi.
	10. KSH VTK ptk-s 4 on toodud seos asjakohaste planeerimisdokumentidega. Seal on mainitud, et Riigi jäätmekava aastateks 2014-2020 kehtib kuni uue Riigi jäätmekava kehtestamiseni, kuid viidatud ei ole koostamisel olevale Riigi jäätmekavale kestvusega 2022-2028. Arvestades KSH koostamise eeldatavat ajakava ning Riigi jäätmekava 2022-2028 menetluse seisuga, peame asjakohaseks hinnata tegevuse seost ka Riigi jäätmekava 2022-2028 kõige uuema versiooniga.	Ettepanekuga arvestatakse. KSH VTK (ptk 4) täiendatakse.
	11. KSH VTK ptk-s 6 on mõju osas piirkonna majanduslikule situatsioonile välja toodud, et KSH aruandes käsitletakse sotsiaal-majanduslikke mõjusid, mis on seotud ettevõtte tegevuse jätkumise võimaldamisega. Eelnevalt on viidatud eelkõige	Selgitus. KSH VTK dokumendis nähti esialgselt ette, et KSH aruandes käsitletakse täpsemalt ettevõtte tegevuse jätkumisega seotud sotsiaal-majanduslikku mõju. Viitatakse, et mõju on

	ettevõtte tegevusega seotud mõjule arvestades piirkonna tööhõivet. Peame oluliseks märkida, et majanduslikud mõjud hõlmavad ka mõju piirkonna arengule ja kohalikule kasule. Seetõttu palume mõju hindamise osas piirkonna majanduslikule situatsioonile täpsustada, milliseid mõjusid KSH aruande käigus täpsemalt hindama hakatakse.	laiem, tuues täiendavalt välja mõju piirkonna arengule ja kohalikule kasule. Sellest tulenevalt kaalus KSH koostaja uuesti sotsiaal-majandusliku mõju KSH aruandes hindamise vajadust ja ulatust. Sotsiaal-majanduslik mõju, sh ettevõtte tegevuse jätkumisest tulenev, laiemalt piirkonna arengule ja kohalikule kasule avaldub mõju on seotud kogu ettevõtte tootmistevõimega mitte otseselt detailplaneeringuga kavandatava tegevusega, mis võimaldab ettevõtte jäätmeäritlustevõimet. Kogu tootmistevõime mõju hinnatakse laiemalt keskkonnamoju hindamise raames ja põlevkivitööstuse üldist mõju hinnatakse vastavate arengukavade KSH-de raames. Prügila laiendamine on küll tihedalt seotud KKT tootmistevõimega, kuid detailplaneering ja selle KSH ei hõlma kogu tootmistevõimet, vaid ainult selle osa (jäätmeäritlustevõime) jaoks vajaliku taristut ja sellega rajamisega kaasnevat mõju. Eeltoodust tulenevalt KSH aruandes täiendavalt sotsiaal-majanduslikke mõjusid ei käsitleta. KSH VTK (ptk 6) parandatakse ja täiendatakse selgitusega.
	12. 12.1 KSH VTK ptk 6 kohaselt ei hinnata KSH aruande koostamisel mõju müratasemele. Selgitusena on toodud, et prügila laienduse kasutamisel ei lisandu täiendavaid mürarikkaid tegevusi võrreldes praegusega, kuid muutub prügilas toimivate tegevuste ala ja muutub seega ka prügila mõjuala (väheneb läänes ning laieneb ida ja põhja suunas). Samuti on välja toodud, et kavandatava prügila laienduse ala kasutusele võtmisel on mürarikkad tegevused Koljala küla elamutele varasemalt lähemal, kuid vahekauguseks jääb vähemalt 0,4 km, mis tagab, et müra normtasemeid ületava mürataseme kujunemine elamute juures on välistatud. Peame oluliseks märkida, et prügila laiendamisega Koljala küla eramute suunas raadatakse Kivipõllu ning Sonda tee 25 kinnistutel kasvav mets, mis käitub hetkel osaliselt müra summutajana. Prügila laiendamisel nimetatud kinnistutele liigub tegevus Koljala külale lähemale, sealjuures paikneks prügila laiendatava ala ja elamute vahel kõrghaljastuseta ala, kus müra levib paremini kui metsasel alal. Antud asjaolu ei ole aga müra valdkonnas mõju hindamata jätmise otsustamisel arvesse võetud.	Selgitus. KSH VTK-s on välja toodud, et kavandatava prügila laiendusega ei kaasne liikluskooormuse suurenemist. Jäätmete vedamisel ja ladestamisel tekkiv müra liigitub iseloomust lähtuvalt tööstusmüra alla. Ladestatava materjali vedu toimub ööpäeva ringselt ja liikluskooormus on ööpäeva lõikes ühtlane. Ööpäevas toimub ca 61 poolkoki vedu (ca 3 autot tunnis), ca 50 TSK tuha vedu (ca 2 autot tunnis) ja ca 4 SEJ tuha vedu (intervaaliga 4 kuni 6 tundi). Ladestatava materjali veoga seotud liikluskooormus on seega väike. Keskkonnaministri 16.12.2016 määrus nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ sätestab müra normtasemed, millest lähtutakse müra mõju hindamisel. Koljala küla elamute puhul tuleb arvestada II kategooria normtasemetega (II kategooria – haridusasutuste, tervishoiu- ja sotsiaalhoolekandeasutuste ning elamumaa-alad, maatulundusmaa õuealad, rohealad). II mürakategooria päevane tööstusmüra piirväärtus on 60 dB ja öine tööstusmüra piirväärtus 45 dB. Määrusele vastavalt

	Nenditud on ainult, et elamute kaugus tagab, et normtasemeid ületava mürataseme kujunemine elamute juures on välistatud, kuid seda seisukohta ei ole kuidagi põhjendatud. Palume veelkord hinnata, kas metsa raadamisega Sonda tee 25 ja Kivipõllu kinnistutel ning nendele aladele prügila laienduse korral on elamute juures müra normtasemed tagatud. Juhul kui hindamisega jõutakse varasemasele järeldusele, palume neid seisukohti põhjendada.	võrreldakse müra norme müra hinnatud tasemega. Tegemist on ka liikluskoormust arvestava ajas keskmistatud väärtusega. Madala liikluskoormuse, ühtlasi elamute kauguse tõttu ei ole oodata liikluskoormust arvestava müra hinnatud taseme normväärtuste ületamist. Täiendavalt sätestab keskkonnaministri 16.12.2016 määruse nr 71 § 6 nõuded maksimaalse müra osas, millest tulenevalt ei tohi maksimaalne müratase ei tohi ületada tööstusmüra korral vastava mürakategooriaga alal müra liigile kehtestatud normtasest rohkem kui 10 dBA. Müra leviku osas lihtsustatud hinnangu andmiseks on võimalik kasutada mürakalkulaatoreid (näiteks www.noisetools.net <i>Sound propagation and acoustic barrier calculator</i>). Veomasinate tekitatav müra on olnud konkreetsetest masinatest, nende liikumise kiirusest ja ka reljeefist. Kasutades aeglaselt liikuva veoauto tekitatava mürataseme näiteandmeid (Lloyd George Acoustics, 2021. Environmental Noise Assessment Ashburton Project (töö nr 20115943-01)) on arvutuslik hetkeline müratase 0,4 km kaugusel (lähimate Koljala küla elamute kaugus) ilma vahepealse loodusliku maastiku müra summutavat mõju arvestamata (n-ö kõva pind) 42,1 dB. Kui arvestada ka loodusliku maastiku müra summutava mõjuga (n-ö pehme pind, kusjuures pehmeks pinnaks on ka näiteks rohumaa, seega ei eeldata puittaimestiku olemasolu) oleks müratase 0,4 km kaugusel 37,3 dB. Tegemist on loodusliku fooni lähedase müratasemega. Praktikas kujunev müratase võib erinevate tegurite tõttu arvutustest erineda, kuid eeltoodu põhjal on II kategooria maksimaalse lubatud tööstusmüra tasemeni (45+10 dB) ulatuva mürataseme kujunemine välistatud. KSH VTK (ptk 6) täiendatakse eeltoodu selgitustega.
	12.2 Samuti ei hinnata mõju välisõhule, kuigi liigutakse Koljala küla elamutele lähemale.	Selgitus. KSH VTK-s on selgitatud, et olemasolevas KKT prügilas ja laienduse korral kavandatava ladestamise tehnoloogia korral ei esine põlevkivitööstuse prügilatega tihti seostatavat H₂S ja lõhna levikut, kuna ladestus ei teki kuumenemiskoldeid. Kasutatav tehnoloogia näeb ette tuha niisutamist ladestamiseks (tootmiseseadme juures), seega rakendatakse ladestamisel meetmeid tolmu tekke vältimiseks. Vähest tolmamist võib esineda, kuna ladestatav tuhk on kuum ja

		kuivab kiirelt, kuid tolmamist saab minimeerida täiendava niisutamisega. Ka juurdepääsuteedel tolmamist vähendatakse niisutamise abil. Olenevalt ilmastikuoludest võib kohati olla tolmamine intensiivsem, kuid teede niisutamise korral ei ole tegemist olulise mõjuga välisõhu kvaliteedile, mis võiks oluliselt mõjutada ka ümbruses elavate inimeste tervist ja heaolu. Kuna rakendatakse igal juhul meetmeid tolmamise vähendamiseks, mille korral ei esine olulist mõju välisõhu kvaliteedile, ei ole teema põhjalikum käsitlemine KSH aruandes ei ole vajalik.
	12.3 Mõju ei hinnata ka loodusväärtusele, sh rohelisele võrgustikule kuigi kavandatava tegevuse käigus raadatakse mets.	Selgitus. Kavandataval prügila laienduse alal on osaliselt metsamaa. Planeeringuala kaguosas on tegemist varasemalt jäätmete ladestamiseks kasutatud ala haljastamise järel kujunenud puittaimestikuga. Sel alal on tegemist tööstustegevusest tugevalt mõjutatud alaga. Planeeringuala lääneservas ühtlustustiikide ja Uuemõisa oja vahelisel alal on väikeses ulatuses metsamaa kõlvikuna märgitud ala, kus on vähesel määral hõredat ja madalat puittaimestikku. Tihedam ja mõnevõrra kõrgem puittaimestik on planeeringuala põhjaosas. Kuid ka see ala on pikaaja jooksul kõrval toimund tööstustegevusest varasemalt mõjutatud. Olulise mõjuna loodusväärtustele on eelkõige käsitletav mõju kaitsealustele aladele, kaitsealustele liikidele, kõrge väärtusega looduskoosluste vmt. Planeeringualal on küll metsamaad, kuid tegemist ei ole pikema aja vältel kujunenud looduslike kooslustega, mis omaksid looduskaitsest väärtust või oleksid kõrge väärtusega ökosüsteemid, mille raadamisel kaasneks oluline mõju, mida tuleks käsitleda KSH aruande koostamisel. Suurema mahuline puittaimestiku eemaldamine on eelkõige vajalik detailplaneeringuala kagu- ja põhjaosas, kus ei ole tegemist rohelise võrgustiku alaga.
	12.4 KSH VTKs on rohevõrgustiku osas välja toodud, et koostatava Lüganuse valla üldplaneeringu lahendusega on rohelise võrgustiku ulatust vähendatud ning see jääb planeeringualaga läänes piirnevale alale. Märgime, et juhul kui detailplaneering kehtestatakse enne koostatava üldplaneeringu kehtestamist, on asjakohane lähtuda hetkel kehtiva Kiviõli linna üldplaneeringus täpsustatud rohevõrgustiku piiridest (ning	Ettepanekuga arvestatakse. KSH VTK (ptk 4 ja 6) täiendatakse tuues välja kattuvuse kehtiva Kiviõli linna üldplaneeringu rohelise võrgustikuga. Vt ka ettepaneku 1 vastust.

	vajadusel mõne teise üldplaneeringuga määratud rohevõrgustiku piiridest juhul kui detailplaneeringu ala kuulus varasemalt mõne teise haldusüksuse kui Kiviõli linna koosseisu). Seetõttu peame vajalikuks, et KSH VTKs käsitletakse ka hetkel kehtiva üldplaneeringu kohast rohelise võrgustiku ala ulatust ning kui see on oluliselt erinev kirjeldatust, siis vajadusel hinnata tegevuse mõju rohevõrgustikule.	
	12.4 Samas peatükis on kumulatiivsete mõjude osas selgitatud, et kavandatava tegevuse puhul ei ole ette näha kumulatiivset mõju teiste lähiala planeeringute või projektide elluviimisega. Mõju hindamisel arvestatakse läbivalt olemasoleva Kiviõli Keemiatööstuse (KKT) prügila sulgemisega. Eraldi kumulatiivsete mõjude väljatoomine KSH aruandes ei ole vajalik. Samas ei ole kirjeldatud millised on lisaks olemasoleva KKT prügila sulgemisele teised piirkonnas aset leidvad või kavandatavad tegevused, mille osas palume KSH VTK-d täiendada.	Ettepanekuga arvestatakse. KSH VTK (ptk 6) täiendatakse viidetega eelnevatele peatükkidele, kus on kajastatud piirkonnas kavandatavaid ja toimuvaid tegevusi.
	13. VTKst nähtub, et prügila laienduse alal paikneb mitmeid puur- või seirekaevusid. Käsitlemata on, mis neist kaevudest saab ja millist mõju neile avaldab kavandatav tegevus. Palume selles osas VTK-d täiendada.	Ettepanekuga arvestatakse. KSH VTK (ptk 6) täiendatakse.
	Palun hoida Rahandusministeeriumit kursis detailplaneeringu edasise menetlusega ja enne detailplaneeringu vastuvõtmist esitada detailplaneering koos lisamaterjalidega Rahandusministeeriumile arvamuse avaldamiseks ning tulenevalt PlanS § 142 lõikest 4 täiendavate koostöötegijate ja kaasatavate isikute ning asutute määramiseks.	Teatavaks võetud.
Transpordiamet 18.06.2023 (kiri 7.2-2/23/13040-4)	Oleme tutvunud meile edastatud materjalidega ning meil ei ole märkusi ega kommentaare esitatud materjalide osas. Oleme valmis edastama oma seisukohad planeeringu koostamiseks planeeringu eskiislahenduse alusel.	Teatavaks võetud. Puudub vajadus detailplaneeringu LS ja KSH VTK täiendamiseks.
Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus 03.07.2023 nr 4-4/23/3145-2	Palume mõlemasse dokumenti lisada asutuste, kellega tehakse koostööd, nimekirja ka Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus. Vastavalt Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määrus nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused“ § 3 punkti 10 ¹ alusel teeb planeerimisalase tegevuse korraldaja koostööd ja kooskõlastab planeeringu Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusega muu hulgas, kui planeeringuga kavandatakse üle 28 m kõrgust ehitist.	Ettepanekuga arvestatakse. Nii planeeringu lähteseisukohtadesse kui ka KSH väljatöötamise kavatsusse lisatakse koostöö tegijana Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus.
	Kui detailplaneeringuga soovitakse planeeringualal olemasoleva tuhamäe kõrgust (135 m absoluutkõrguses) muuta kõrgemaks või rajada uus tuhamägi, mis on kõrgem kui olemasolev tuhamägi, siis palume lisada detailplaneeringusse tingimuseks, et olemasolevat tuhamäge võib rajada kõrgemaks või rajada uus tuhamägi, mis on olemasolevast kõrgem alles	Teatavaks võetud. Kui detailplaneeringuga soovitakse planeeringualal olemasoleva tuhamäe kõrgust (135 m absoluutkõrguses) muuta kõrgemaks või rajada uus tuhamägi, mis on kõrgem kui olemasolev tuhamägi, siis lisatakse detailplaneeringusse tingimuseks, et olemasolevat

	siis, kui on täielikult rakendunud kõrguspiiranguga seotud riigikaitsetelased kompensatsioonimeetmed. Eeldatavalt toimub see 2025. a alguses.	tuhamäge võib rajada kõrgemaks või rajada uus tuhamägi, mis on olemasolevast kõrgem alles siis, kui on täielikult rakendunud kõrguspiiranguga seotud riigikaitsetelased kompensatsioonimeetmed.
--	--	--